

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנים

ממדינו ראש

הישיבה שליט"א

פרשת כי תבוא

לסדר 'כי תבוא לאומא'

תשפ"ג

בלתי מוגה

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות אפשר לשלוח ל: USHISEB@gmail.com

ליל שישי פרישת כי תצא תשפ"ג

מלחמת היצר

בפרשת השבוע, כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ד' אלוקיך בידך, זה הבטחה מהקב"ה, אם יהודי יוצא למלחמה על האויב, יהודי מחליט שהוא יוצא למלחמה עם היצר, הקב"ה יתן לו את היצר בידו, הרי הפסוק מדבר ממלחמת היצר, רבינו אמר פעם ליהודי, כשאתה אומר תהלים, תתרגם את כל הפסוקים בעבורך, תמצא את עצמך בכל פסוק, דוד המלך עשה את התהלים ברוח הקודש על כל היהודים שבכל הדורות, שאל היהודי את רבינו, מה אני יכול לכוון בכל הפסוקים שדוד המלך התפלל על המלחמות שהוא עשה עם שונאיו, והרי אין לי מלחמה ולא שונאים, תראו את התשובה בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קכ"ה, וזה הלשון: עיקר אמירת התהלים לומר כל מזמורי תהלים על עצמו, למצוא את עצמו בתוך כל מזמור, ושאל אותו זכרונו לברכה, איך, ופירש לו רבינו זכרונו לברכה קצת, כי כל המלחמות שביקש דוד המלך ע"ה שיצילהו ד' יתברך מהם, הכל צריכין לפרש לעצמו על מלחמת היצר הרע וחילותיו, חילותיו זה הקליפות שגורמים לאדם להתייאש מהתורה והמצוות ומרחיקים אותו מעבודת השם.

אנשים שואלים אם אני מחקה את מוהרא"ש כי אני משתעל, ומוהרא"ש היה משתעל בשיעור, אני לא מחקה כלום, אני באמת משתעל, יש לפעמים דבר כזה, שבן אדם מתבונן כל כך על רבי, ומאליו הוא עושה את התנועות שלו, נראה לו כבר שהוא משתעל, אבל אני באמת משתעל, אני צריך לדבר בתוך הרמקול, כי עוד מעט ראש השנה וצריך להתפלל לפני העמוד, יש בעלי תפילות שכבר מסתובבים עם צעיף,

מכבדים אותי כאן בשחרית ומוסף אני צריך לשמור על הקול.

ושבית שביו

יהודי צריך לדעת שאם הוא יצא למלחמת היצר, ונתנו ד' אלוקיך בידך, ולא רק זה אלא ושבית שביו, כי אנחנו יודעים, שמכל חטא שעושים, נבראים קליפות ומשחיתים שנותנים כח לסט"א, וד' ירחם אם האדם רח"ל פוגם בברית, הוא בורא קליפות וילדים לסטרא אחרא, הם עושים איתו מלחמה ולוקחים בשבי נפשות, רבינו אמר שבעת שהאדם הולך מהעולם יש כאלו בזיונות, כי כל הילדים שנבראו ממנו מגיעים ללוותו, ומקוננים על קברו, וצועקים אליו: אבא, אתה בראת אותנו, איך אתה משאיר אותנו לבד על המים. והבזיון הזה זה יותר גרוע מהעונש הכי חמור, אבל אנחנו יודעים שיהודי יכול לעשות תשובה, יש תשובה מיראה, שיהודי מפחד שאם הוא לא יעבוד את ד' הוא יפסיד את הפרנסה והכסף שלו, או שיקרה משהו עם הבית או הרכב שלו, או עם ילדיו, אז הוא עושה תשובה, זה גם מדרגה מאוד גדולה שיהודי זוכה ועושה תשובה, ואז כל חטאיו במזיד נהפכים לשוגג, ככה אומרים חז"ל וככה פוסק הרמב"ם בהלכות תשובה.

תשובה מאהבה

אבל יש תשובה מאהבה, יהודי אוהב את הקב"ה ואומר לו: רבוננו של עולם, אתה נותן לי כל כך הרבה טוב וכל כך הרבה חסד, ומה אני נותן לך בתמורה, רבש"ע אני כל כך מתבייש,

מחכה שתגיד לו שוב שהיום אתה באמת רוצה ומתכוין לשוב בתשובה, יש שיר יפה על הרבי ר' זושא, הסבא קדישא, שכל יום עשה תשובה, ואמר היום אני מתכוין לכך ברצינות, ואף שאתמול גם אמרתי ככה אבל היום אני באמת מתכוין לכך.

מי שיוצא למלחמת היצר, ונתנו ד' אלוקיך בידך, ושבת שביו, כל הכוחות שנתנו לס"מ ולחיילותיו, הכל לוקחים בחזרה מהשבי, כשיהודי עושה תשובה מאהבה, ואומר להקב"ה אני כ"כ אוהב אותך, ואני יודע שאתה אוהב אותי, אבל מה אני אעשה שאני שוכח, ואני נופל בעבירות, ואני רואה מראות אסורות, אני נכנס לכעס, ואני שוכח כל הזמן שוב ושוב, תשובה מאהבה, הכל נהפך לזכויות.

כיבוד מבוגרים

ילדים יקרים בואו לשבת כאן על הבמה, ותעשו מקום למבוגרים, זה מידה מאוד טובה לכבד את המבוגרים, אצל האומות העולם כמה שיותר צעירים יותר חשובים, חז"ל מספרים שהיה גוי שהיה לו כלב, ולא היה לו כסף לתת אוכל לכלב, אז הוא לקח את האבא הקשיש שלו וקשר לו את הידים והרגלים והביא אותו לכלב שיהיה לו אוכל לשבועיים הקרובים, ככה חז"ל מספרים, זה חלק מהגמרא שהיה צריך לצנזר, כי לא יכלו להדפיס הכל, אבל אצל היהודים זה הפוך, הדבר הכי יפה זה לקום מפני המבוגרים, ההורים שלי סיפרו לי שככה הם ישבו בילדותם אצל הרבי מסאטמאר זי"ע, הושיבו ביניכם בין רגלי תלמידי חכמים.

ידו פרושה

המוח שלנו לא מבין מה זה תשובה מאהבה, איך אפשר להגיד כל יום אני מתנצל באמת, הרי זה לא עובד ככה, ולכן מתייאשים מתשובה ולא עושים את זה, אבל ככה הקב"ה אומר לנו, ידי פרושה מתחת כנפי הכבוד, חז"ל אומרים ביומא, הקב"ה פורס ידיו מתחת כסא הכבוד

אני מתחיל מעכשיו, אני הולך להיות טוב באמת, כמה מילים כאלו שיהודי מוציא מהפה, זה כל העבודה של ימים אלו, אנשים חושבים שמגיע אלול, צריך לעשות עבודות גדולות באלול, והוא יודע שהוא לא מסוגל אז הוא מתייאש מראש, הוא יודע שאין לו כח לצום, ואפילו פחות מזה, הוא שומע בדרשה שבאלול כדאי לא לשים סוכר בקפה, אבל ליהודי הזה קשה לא לשים סוכר, הוא צריך את הקפה שלו ואת השוקולד שלו, ואת המיטה שלו עם הכרית והשמיכה המיוחדת שלו, והוא מרגיש שהתשובה רחוקה ממנו, יהודים לא יודעים שכל זה לא כתוב ברמב"ם, זה עבודות של צדיקים, כל צדיק לפי דרכו, אבל רבינו אמר שהעבודה שלנו יותר גדולה מעינוי הגוף, אבל כל זה לא קשור כלל לתשובה, תשובה הוא: יהודי הולך אל הקב"ה ואומר לו, רבוננו של עולם אני עשיתי זה וזה, אני מתחרט, תמחל לי, אני מקבל על עצמי שאני לא הולך לעשות את זה יותר, רבוננו של עולם תעזור לי שלא אעשה את זה שוב, אני כל כך מתבייש ממך, אני כל כך הרבה פעמים כבר אמרתי לך שאני לא הולך לעשות את זה, ועשיתי כל כך הרבה פעמים תשובה, אבל אני באמת באמת באמת רוצה להיות טוב, ואפילו שגם אמרתי את זה אתמול, אבל זה תשובה.

הקב"ה מלא רחמים

אולי אצל בני אדם זה לא עובד ככה, אם מישהו יבוא וידקור לך בגלגל של הרכב, ויבוא ויתנצל ויגיד סליחה, ותמחל לו, ותתקן את הרכב, ומחר הוא מגיע שוב ודוקר בגלגל והוא שוב מתנצל, אתה תפתח את הפה ואולי תמחל לו, אבל אם למחרת הוא יעשה זאת שוב, אתה תכניס אותו לכלא, וכל זה אצל בני אדם, אבל הקב"ה הוא מלא רחמנות, אצלו זה כן עובד, ואפשר כן לבוא כל יום ולהתנצל שוב, אנשים לא יודעים כמה הקב"ה רחמן, ולכן מתייאשים מתשובה, ואומרים שאי אפשר להגיד כל יום, שהיום אני מתכוין לכך באמת, אבל האמת היא שכן אפשר להגיד כך, כי הקב"ה רחמן, והוא

דולר לחודש אתה יכול ללכת למקוה כל היום, צדיקים שברו קרח והלכו לנהרות כדי להיטהר, ואנחנו יכולים להיכנס למקוה, עם הפנים לקיר ויכולים לפתוח את השפתיים להקב"ה, רבש"ע אני מתחיל עכשיו מחדש, ר' נתן אמר שמי הולך למקוה למען הקב"ה, הוא מבטיח שיתקן את הכל, מקוה זה לשון תקוה, גם אם יהודי הולך בין כה למקוה כי זה נוח לו, שיוסיף עוד טבילה, ויגיד רבש"ע זה בשבילך, אני רוצה לתקן הכל, אני רוצה להיות יהודי טוב.

אחרי המקוה רצים להתפלל, זה נכון שאסור לדבר באמצע התפילה, ואסור לדבר עם התפילין, אבל אין ספק שצריך לדבר אל הקב"ה, תמיד בכל מצב וזמן, עושים עקימת שפתיים להקב"ה, ואומרים: רבש"ע אני לא יודע למה יש לי כזה רתיחות הדם, למה אני כל כך כועס ומתעצבן, למה אני כועס על אשתי, צריך הרבה תפילות על כך, לזכות להיות ירא שמים.

ברסלב – העצות באשר הוא בכל מקום וזמן

אני רוצה להגיד לכל המקורבים, אני אומר את זה לעצמי, ואני אומר את זה לכל המקורבים שכבר התקרבו מזמן, ולכל המקורבים החדשים, ולכל מי ששומע את השיעור, חסידות ברסלב זה לא אומר שצריך לריב עם המשפחה, כל אחד יכול להישאר במקום שהוא נמצא, בכל מקום שרק יהיה, בכל חבורה שרק יהיה, בכל חסידות שרק יהיה לו, וכל ראש ישיבה שרק יש לו, וכל משגיח שיש לו, אפשר לקחת את העצות של רבינו לכל מקום שהוא נמצא, הרבה פעמים קורה שמתקרב מישהו חדש, ונהיה מהפכה שלמה במשפחה, ויש כל כך הרבה לשון הרע על רבינו, אנשים חושבים מי יודע מה קורה כאן, ואני אומר להם, תבואו ותבדקו מה קורה כאן, ותראו שהכל טוב, סיפר לי כאן היהודי הזה ששני בניו קמו ונסעו ללמוד אצל מוהרא"ש, האבא מאוד כעס והחליט שהוא הולך לבדוק מה זה, ומיד עלה על מטוס ובדק וראה שלומדים ומתפללים והיה מרוצה, אבל

לבעלי התשובה, תבואו ותחזרו אלי, עכשיו אלול בואו נלך ונגיד לו מילה, נגיד לו: אבא, רבש"ע אני הולך להיות טוב.

התבודדות

רבינו נתן לנו את המתנה של התבודדות, אם תסתכלו בכל הספרים של כל הצדיקים, לא תמצאו צדיק אחד שלא מדבר מהתבודדות, ואף אצל החפץ חיים ושאר צדיקים, תמצאו שחייבים כל יום להתבודד, וככה מביאים מהאר"י הקדוש, ור' חיים ויטאל, אבל אצל רבינו זה היה העיקר, כי רבינו דיבר רק מזה, לא היה שיחה שלא דיברו מזה, תסתכלו בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן צ"ג, רבינו אומר מה הטעם שחולקים עליו, כי כל עסק שלו הוא תפילה, כי בענין תפילה היה מרבה לדבר עם אנשיו, וחז"ל אומרים בברכות כרום זלת לבני אדם, אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן.

מתנה של התבודדות, ללכת לפינה ולדבר, לכל אחד יש פינה אחרת, אחד נכנס לרכב שלו בבוקר והוא נוסע לבית הכנסת, ויש לו 3 דקות לעצמו, או 4 או 5 דקות, והוא אומר: רבוננו של עולם אני מתחיל כעת יום חדש, תעזור לי, אני רוצה להיות יהודי טוב, אני רוצה ללמוד ולהתפלל, עזור לי שאני לא אגנוב מאף אחד בעסק, ושאף אחד לא יגנוב אותי, עזור לי לא לכעוס, עזור לי לעשות רק טוב ותמחל על כל מה שהיה, והנה הוא כבר הגיע לבית הכנסת.

התיקון הראשון – מקוה

וכשמגיעים לבית כנסת, קודם הולכים למקוה, רבינו אומר שהתיקון הראשון הוא המקוה, וב"ה אפשר דרא ויש מקוואות יפים, ויש לכל אחד כפתור שפותח את המקוה כל היום, כשהייתי בחור היה צריך לקום מוקדם, כי אחרי זה סגרו את כל המקוואות, הרי ה'מקוה איד', לא יכול לשבת כל היום בשערי המקוה, והקב"ה עשה איתנו חסד, שבעשרים

חינוך, אלא על הכאה מתוך כעס, לחנך ילדים זה דבר לעצמו ולא נדבר מזה עכשיו, אני רוצה לדבר מהכאה מכעס, אם ילד הפיל חפץ בטעות ושבר את זה, וכי מגיע לו על זה מכות, הרי אתה גם יכול לשבור דברים ולשפוך משהו, לא מכים ומבזים על כך, ואם קרה וכן עשית את זה, הולכים לפינה ואומרים, רבש"ע תמחל לי, אני יוצא למלחמת היצר, אני אתאפק מהיום, אתה תראה שתצליח בסוף, ונתנו בידך, כל דבר בעולם אפשר לתקן, אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, אין שום דבר בעולם שאי אפשר על זה לשוב בתשובה.

ונשמרתם

על כל דבר אפשר לעשות תשובה, ואין שום דבר שדורש עבודות גדולות, רבינו אמר לנו שלא לצום ולא לענות את הגוף, הבעש"ט הקדוש אמר שמי שלא שומר על גופו לא יכול אחרי זה לעשות כלום עם זה, אברכים ומבוגרים צריכים לדעת, כל מי ששומר על מה שהוא אוכל מקיים בזה מצוה, ונשמרתם לנפשותיכם, בן אדם משחק עם גופו ובסוף הוא מגלה סכרת וכבר אין לו מה לעשות, לשמור על הגוף זה עבודת השם, הבעש"ט הקדוש אמר, חור קטן בגוף זה חור גדול בנשמה, אם לא אוכלים ולא יושנים, אחרי זה נופלים למיטה, ואין תפילין ותפילה כי הוא כבר חולה שפטור, ואנחנו לא נצום, אבל נעשה וידוי דברים כפי שהרמב"ם פסק בהלכות תשובה.

הלכות תשובה להרמב"ם

בכל שנה בחודש אלול לקח אותי סבא שלי ולמד איתי בחברותא דברי הרמב"ם בהלכות תשובה, כמו שלפני סוכות לומדים הלכות אתרוג בשו"ע, והרי הלכות תשובה אין בשו"ע, אז לומדים את חמשת הפרקים ברמב"ם, מילים כאלו יפות, בהתחלה זה נראה אולי מפחיד שיש כ"ד דברים המעכבים את התשובה, אבל בסוף רואים שהרמב"ם מחזק אותנו ואומר שאף אנשים אלו אם ידחפו בכח הקב"ה יקבל אותם,

רוב האנשים לא ככה, וכששומעים שהבן שלהם הגיע לברסלב הם מתחילים ללחום, למה לא תבואו, בואו ותבדקו ותשמעו איזה שיעור, תשמעו שמדברים מהקב"ה, ולכן לא כדאי לעשות מחלוקת, תקחו את העצות של רבינו במקומות שלכם.

גענועים באמצע העבודה

תמיד היו רואים חסידי ברסלב, יהודים פשוטים, שבאמצע העבודה שלהם נזכרו מהקב"ה, וצעקו באמצע העבודה שלא רוצים לשכוח מהתכלית, לא לשכוח מהקב"ה, רבש"ע אני רוצה לזכור תמיד שיש עוד עולם, עולם יפה מאוד שהנשמה שלי תגיע לשם יום אחד, ושזכור לתפוס קצת חומש וקצת משניות ותהלים, חסידי ברסלב היו הולכים תמיד עם שקית וספרים, וכשיש דקה פנויה תופסים עוד פרק משניות ועוד פסוק חומש ועוד מזמור תהלים, ראו פעם חסיד ברסלב שעמד בשוק ומכר, ובאמצע הגיע גשם, והיה לו כזה אוהל קטן שהוא הקים, ומיד התיישב בפנים עם המשניות והתהלים, הרי אף אחד לא מגיע לקנות כלום בגשם, ר' נתן עבר שם ואמר אחרי זה, ראיתי שהבן אדם כל כך שמח עם זה שירד גשם, והוא יכול להשלים את שיעוריו, כל אחד יכול לעשות את זה, מוהרא"ש היה אומר שזה סגולה ללקוחות, אם פותחים משניות כשאף אחד לא בחנות, מיד יכנס לקוח, כי הס"מ לא רוצה שילמדו, אני זוכר כשהייתי ילד היינו נכנסים לחנויות, והמוכרים המבוגרים עמדו שם עם הספרים, וכשנכנסו סגרו את הספר ומכרו, וכשיצאנו הם פתחו מחדש, אנחנו צריכים לחדש את זה בחזרה, לעבוד ולעשות כסף בנאמנות, ובין לבין נפתח את הספרים, ואז יהיה תשובה מאהבה, שהזדונות נעשית כזכויות.

לא להרביץ מתוך כעס

לפעמים אדם כועס בבית, צריך לדעת שאסור להכות את הילדים, אני לא מדבר על

יודעים טוב מה לעשות באלול, לוקחים את הקפה ואומרים ש'כח אייבערשטער על הקפה שנתת לי, אני מרגיש את הרבש"ע בקפה, וכי אתה רוצה לקחת לי את הרבש"ע, תחיה טוב בבית ותגיד תודה לרבש"ע, הרבש"ע ברא עולם כל כך יפה שנזכור ממנו כל הזמן ונכיר בכל מה שעושה לנו.

הדיבורים – עבודת השם

אין דרך לברוח מהעולם באלול, מלאך יכול לברוח, אבל לנו יש אשה וילדים, ואנחנו נקשיב להם, וגם אם היא מדברת באלול מנעליים, אנחנו נדבר איתה מזה, ונקשיב לה, וזה עבודת השם באלול, להכניס את הקב"ה בבית, בזמן של רבינו עוד לא היה הפצה, עוד לא כתבו את ליקוטי מוהר"ן, אבל רבינו רצה שכל אחד ילך לדבר עם אנשים אחרים ולהזכיר שיש בורא עולם, היום הרבה יותר קל נותנים קונטרס והיהודי כבר יסתכל בפנים, אבל אז לא היה קונטרסים, והאח של רבינו, ר' יחיאל, אמר לרבינו, הרי אי אפשר לגשת ליהודי באמצע הדרך ולנענע אותו ולהגיד לו שיש בורא עולם, הוא יגיד לנו ללכת להיבדק אצל רופא, זה לא פורים, האריז"ל אמר שבפורים יש אורו של משיח, כי כשמשיח יבוא יהיה אפשר לדבר עם אנשים מהרבש"ע, ור' יחיאל התלונן שצריך להקריב המון זמן כדי לדבר עם אנשים על כל דברי עולם הזה ובסוף להכניס לו איזה פירור שיש בורא עולם, אמר לו רבינו אם אחרי ששרפת את כל הזמן הצלחת שהבן אדם יחשוב שניה מבורא עולם, הכל שווה, וכל השיחה שדיברת איתו הוא חלק מזה, אברכים חושבים מה אני ילך לדבר עכשיו עם אשתי, אני יכול בזמן הזה ללכת לבית כנסת ולסיים בבלי וירושלמי וכל ספרי רבינו, ותיקוני זוהר – הרי רבינו אמר שכשיהודי מסיים להתפלל ורעב לאכול, והוא מתאפק ולומד את קטע בתיקוני זוהר, מאלו נבראים דברים גדולים בשמים – אבל האברך הזה שמסכים לעזוב את הכל ולשמוע את כל מה שיש לאשתו, זה העבודת השם שלו כעת, ואל תרבה שיחה עם האשה הכוונה שלא תדבר

זה נראה כמו ספר חסידי, גם מי שאומר אחטא ואשוב שאין מספיקין בידו לעשות תשובה אבל אם הוא מגיע וכן שב בתשובה הקב"ה מקבל אותו, והרמב"ם מסיים שאין דבר שאי אפשר לשוב על זה, זה נכון שיש דברים שקשה לשוב על זה, כמו עבר ושנה נעשה לו כהיתר, רח"ל אנשים שרגילים ללכת לעשות עבירות, אבל אם יתעקש הוא יוכל לחזור בתשובה.

פרישות – מעשה יצר

היצר הרע מגיע ומשגע את האברך לעשות פרישות באלול, ואחרי זה מפיל אותו בשאול, לא משתלם כל הפרישות הזאת, תהיה יהודי ישר, ירא שמים, תעשה את מה שהתורה אומרת, ומה שכתוב בשו"ע, היצר הרע משגע את האדם אולי לעשות בבית גדרים וסייגים, קדש עצמך במותר לך, זה בלבולי היצר, הישמח משה מסביר בפרשת קדושים, בפירוש השני, קדש עצמך במותר לך, תחיה כפי שהתורה אומרת, ובזה תהיה קדוש ולא תיפול לחטאים, וזהו קדש עצמך על ידי שתקיים מה שמותר לך, יצא עכשיו קונטרס יפה מאוד לאברכים, מהרבי מסאטמאר זי"ע, וכתוב שהוא אמר שאצל כל אחד שייך ב' הפירושים של הימש משה, ויש זמנים ששייך אצלו הפירוש הראשון ויש זמנים ששייך הפירוש השני, וכל יהודי צריך לבדוק את עצמו איפה הוא נמצא שהוא לא יפול ח"ו על ידי הגדרים האלו, יהודי צריך לחיות בבית בישרות ועם הקב"ה, לזכור כל הזמן מהקב"ה.

לגרש את החושך – בהרלקת האור

יש שני דרכים לעשות סוף מחשכות, אפשר לקחת מקלות ולגרש את החושך החוצה, ואפשר גם להאיר את האור, מי שינסה לגרש את החושך לא יצליח, אבל מעט מהאור דוחה הרבה מן החושך, כשהיינו צעירים לימדו אותנו לגרש את החושך במקל, לא לשים סוכר בקפה, לאכול רק חצי לחם, כי לא ידענו מרבינו, לא ידענו מה עושים באלול, היינו בחורים נאבדים בעולם, אבל עכשיו כשמצאנו את רבינו אנחנו

זה כשמתבגרים רואים שהיה להם זכות שהיה להם הורים ששמרו עליהם מכל משמר, וחינכו אותם כשהיה צריך, חמי סיפר לי השבוע שר' ל"י אמר לו, שהוא זכה לבנים טובים בגלל כמה דברים, אחד מהדברים שהוא לא הכניס אף פעם עיתון הביתה, וב"ה את זה אני גם מקיים, והיום זה הרבה יותר קשה מפעם, כי לכל השכנים יש עיתונים ומגזינים לתועלת הילדים וכו', ואם אחד הילדים הביא מהשכנים אני שוב מזכיר להם בצורה יפה, שאצלינו בבית לא מכניסים שום עיתון, כאן בקריה היה פעם מכולת קטנה ולא היה עיתונים, אבל עכשיו כשהרחיבו ועשו סופר-מרקט גדול, חייבים להביא עיתונים כדי שאחרים יבואו לקנות, אנשים קונים עיתונים במאה דולר, מתחילים ארוחת שבת קצת חלה עם דגים, וכל הילדים יושבים על הספות והכורסאות, כל אחד עם עיתון אחר, כי יש להם איזה סיפור בהמשכים משהו מאוד חשוב שחייבים לקרוא, ואין זמירות שבת ואין סעודת שבת, הכל נגמר, אני לא אומר שצריך כל הזמן להגיד דברי תורה וכל הזמן לדבר מרבינו, כי לא כל אחד יכול לעמוד בזה, יש אנשים שזה קשה להם, אבל אפשר לשבת יחד ולשוחח בכל עניני העולם, רק לא לדבר על אחרים, כל עוד שלא מלכלכים על השכנים והחברים זה מאוד יפה, יש כל כך הרבה חדשות כל הזמן, מפוטיץ כבר מדברים מאז שהייתי ילד, אבל השני הזה שאני לא מכיר את שמו, רק עכשיו התחילו לדבר ממנו וכבר ריסקו את המסוק שלו והרגו אותו, זה סיפור פלא, בן אדם שפך המון דם, ולא לעולם חוסן, הוא קיבל הכל בחזרה, רבינו אומר בספר המידות שמי שסובל ממידת הגאווה ישנן לעצמו את הפסוק: כי לא לעולם חוסן ואם נזר לדור ודור, אפשר לספר ולדבר הרבה דברים יפים בשולחן שבת, וכל זה נחשב לעבודת השם.

לא לספר נסיונות

אל תרבה שיחה האשה הכוונה לשטויות ודברי איסור, וגם לא לדבר איתה על כל מה שעובר עליך, אם יש לך נסיונות ועובר עליך

איתה דברים אסורים.

לא לדבר דברים מיותרים

להיזהר לא לדבר נגד ההורים שלה ולא לפגוע בה, השבוע כתוב בפרשה, כי יהיה ריב בין אנשים וניגשו אל המשפט, ואומר רש"י, אין שלום יוצא מתוך מריבה, לא יוצא שום דבר טוב מתוך ריב מיותר, למה לדבר נגד ההורים שלה, למה לריב איתה, וגם אם היא מדברת נגד ההורים שלה אסור לך לדבר, כתוב השבוע במדרש, על הפסוק זכור את אשר עשה ד' אלוקיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים, המדרש הוא על הפסוק בפרשת בהעלותך, אבל זה כתוב במדרש רבה בפרשתינו, ותדבר מרים ואהרן במשה, ולא כתוב ותדבר אהרן ומרים, כי הפשט הוא ותדבר מרים עוד מובן, אבל כל הטענה הוא איך אהרן דיבר, כי טבע הנשים לדבר, והמדרש מונה את כל טבעי הנשים, והקב"ה לא רצה לברוא את חוה לא מהעינים שהיא לא תסתכל יותר מדי, ולא מהאוזניים שלא תקשיב להכל, ולא מהפה שלא תדבר יותר מדי, ולא מהידיים והרגליים וכו', ולכן אמר הקב"ה שיברא אותה מהאבר הצנוע, ומסיים המדרש, ואף על פי כן לא הועיל כלום, וכל מה שהקב"ה לא רצה שיהא בה, כולם אתה מוצא בכשרות, דכתיב ותרא האשה, וכתיב ושרה שומעת, וכתיב ותגנוב רחל וכו', ומכאן אנחנו לומדים שאף אם היא מדברת, אסור לבעל לדבר, ואסור לו להוכיח אותה, כשם שמצוה לומר דבר הנשמע כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע, אל תגיד לה שהיא מדברת לשון הרע זה ממילא לא יעזור כלום, אל תדליק סתם אש בבית.

לשמור על הילדים – לא להכניס עיתונים

ב"ה יש השבוע כמה וכמה אויפרופין, תדעו חתנים יקרים שאין דבר כזה לדבר בבית נגד ההורים שלה, גם אם היא מדברת שהם עשו לה ככה וככה, זה טבע של ילדים שאומרים שההורים עשו להם משהו, ואחרי

מתוך שמחה, ושתשרה שכינתך בתוכינו.

לשלח את החכמות

אני קיפלתי כאן את החומש בפרשת השבוע בהרבה מקומות, אבל כבר נהיה מאוחר אני לא יודע אם יש לכם סבלנות לשמוע את כל התורות שיש לי על הפרשה, עוד לא התחלנו כלום, אני יגיד קצת ראשי פרקים, תבדקו אחרי זה לבד, יש את הפרשה של שילוח הקן, בשפת הקבלה נקראים בינה וחכמה בשם אבא ואמא, ואומר ר' נתן, התורה אומרת שלח תשלח את האם, הכוונה תשלח את החכמה שיש בך, ואת הבנים תקח לך, בנים אלו המצוות כפי שכתוב בזוה"ק, כי עיקר היהדות הוא לעשות ולקיים מצוות כפשטן, ולא לחקור בחכמות, וכי אפשר בכלל להבין את הקב"ה, החקר אלוך תמצא, הרי אנחנו לא יכולים להשיג כלום בדרך השם, כל החוקרים הגדולים וכל הפרופסורים שלמדו וחקרו שנים, בסוף מגיעים לאיזה נקודה, ואומרים, עד כאן מבינים, כולם מודים שיש חלקים שהם לא מבינים בכלל, חשמלאי גדול מבין שזה מושך את זה וכך נהיה חשמל וכך נהיה קצר, אבל הוא לא מבין את השורש ואיך הדברים מגיעים, כולם מודים שלא מבינים את הקב"ה, קמים בבוקר נוטלים ידים והולכים להתפלל, לא רוצים להבין למה וכמה, שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך.

שנאה גוררת עוד ועוד

כתוב עוד בפרשה כי יקח איש אשה ושנאה ושם לה עלילות דברים, כבר דיברנו מהנושא שבוע שעבר, אבל זה כתוב בפרשתנו נדבר מזה שוב, כשבן אדם מתחיל לשנוא מישהו, בסוף אתה תעשה עליה בלבול ועלילת דם, כפי שרש"י כותב, עבירה גוררת עבירה, עבר על לא תשנא, סופו לבוא לידי לשון הרע, כמו שרש"י הביא שבוע שעבר על וארכ לו וקם עליו, אנחנו חייבים להוציא שנאה מלבינו.

תקופה לא קלה, אל תספר ח"ו לאשתך, קח חבר טוב ירא שמים ותספר לו מה עובר עליך, מישהו שיתן לך עצות של רבינו, אם יש לך נסיונות במקום העבודה אל תספר בבית, כי לא כולן יכולות להבין את זה, לך לירא שמים שיתן לך כוח לעבור את זה, שייגיד לך ללמוד פרקי משניות, אולי הוא יגיד לך שכדאי לא לחזור לעבוד שם, אם זה כל כך קשה לך שמה, רבינו אמר: מתאוה של חמש עשרה דקות אפשר לאבד את העולם הזה והעולם הבא, אותו דבר אם אתה מרגיש בפנים לחץ ודכאון, ובחוזן אתה נראה שמח ומאושר, אל תספר לאשתך בדיוק מה אתה מרגיש, אל תגיד לה כל היום, אני מדוכא אני מדוכא, אשה לא רוצה לחיות עם אדם מדוכא, קח חבר טוב וירא שמים ותספר לו שאתה מרגיש בפנים דכאון וריקנות, בבית צריך להיות שמח וחיובי, גם אם עכשיו אין לך כסף בקרוב יהיה לך, תהיה שמח, אל תרבה שיחה עם האשה הכוונה לא לדבר שטויות, אל תדבר נגד עצמך ולא נגד משפחתה, ואל תזכיר עונות ראשונים שלך, אף פעם לא מזכירים מה היה פעם.

לוקח זמן בהתחלה

בן אדם מזמין ריהוט חדש, מיטות חדשות, לא מיד זה תואם לרצפה, יש למטה בארבע הפינות כמו גלגלים שאפשר להגביה ולהנמיך, ולוקח זמן עד שמסגלים את הריהוט לרצפה החדשה, לא מתקשרים מיד לחנות להגיד שזה פגום, אותו דבר זה חתן כלה בשנה ראשונה, זה לא תואם מיד, צריך לקחת אויר ולנשום, ולהתאים את עצמם אחד לשני, כל אחד מגיע מבית אחר, אחד יותר מהיר אחד יותר איטי, לוקח זמן עד שמבינים אחד את השני, ובינתיים כל אחד מסתכל רק על המעלות של השני, בעולם אומרים שלכל אחד יש מעלות וחסרונות, אבל מר' מ"א שמעתי שהוא אומר את זה בלשון יפה יותר, שלכל אחד יש מעלות ומעלות, לא צריך לדבר ולא צריך לחשוב מהחסרונות, ולפני שנכנסים הביתה עושים תפילה קטנה, רבש"ע תעזור לי להיכנס הביתה

לא עושה אף פעם חשבונות לא עם חבריו ולא עם אשתו ולא עם אף אחד.

ילד חוצפן – האבא הבעיה

ב"ה סיימו עכשיו את הקיץ ה-15 בישיבה, כל כך הרבה תלמידים עברו כאן בישיבה, ומלא בחורים עם אותה תלונה, הראש ישיבה מגיע מבית טוב ובריא והוא לא מבין אותנו שבאים מבית שבור ורצוף, וזה אמת, ההורים שלי גידלו אותנו בצורה מאוד חזקה אבל בריאה, לא היה לנו בכלל אפשרות לנהוג רע, לא היה לנו שום אפשרות לא לציית להם, אני מברך כל ילד בהורים כאלו, אברך מספר לי שראה ילד קופץ וזוחל על אבא שלו כאילו הוא חבר שלו, והוא חשב לתת סטירה לילד, אמרתי לו שהסטירה מגיע לאבא שלו, שלא יודע לחנך את הבן שלו, ילדים הם כולם אותו דבר, צריך לכוין אותם ולהגיד להם מה כן ומה לא ולאזן אותם, דרך ארץ זה קדושה וטהרה ויראת שמים, אין תורה אם אין משמעת בבית.

להכניס אמונה במוח ולב

הבחורים זורקים את הכל על ההורים שלהם, ועל המחנכים שלהם, אני לא מכחיש את הכל, יש הורים שעתידיים ליתן את הדין, שנתנו מכות לילדים שלהם סתם מרוב כעס ועצבים ללא קשר לחינוך, ויש מלמדים שעתידיים ליתן את הדין, אבל גם אם זה נכון, צריך לשנן אמונה שוב ושוב, הקב"ה נתן לי את ההורים האלו ואת המשפחה הזאת ואת המחנכים האלו, אני לא יכול לבוא בטענות לאף אחד, הכל זה הקב"ה, הוא ואין בלתו.

כן אני שברתי חביות אבל אני רוצה העלאה במשכורת

ד' יעזור שנוכל להכניס את כל הדברים בקרבינו, אולי בשבת יהיה זמן להשלים את כל הנקודות הטובות שרצינו לדבר אליהם, מגיע שנה חדשה, ד' יעזור שלא נתבייש לבקש

אשריכם ישראל

אנחנו מסיימים את הקיץ כאן בקריה, ואני חייב להגיד לכם שמדובר כאן במקום מדהים ונפלא, החדר, הבית ספר, והכולל, ומה לא, אבל החסד הוא משהו שלא רואים באף מקום, משהו יוצא דופן, ויש כאן אברכים שהולכים לבקר אסירים בכלא, השבוע הלכתי שוב לבקר בכלא, פגשתי שם בחור שיושב כבר שנתיים, ויש לו עוד עשר שנים לשבת, מי כעמך ישראל, יהודי במצב כזה רוצה לחיות לפי ההלכה, הוא בירר איתי כמה שאלות בהלכה, בין היתר הוא שאל אותי גם על זה שהוא מקבל מיחם קטן, שהוא משאיר את זה פרווה, כדי שיוכל להשתמש עם המים לקפה, בשבת כשמביאים לו שקית קטנה של טשולנט הוא אוכל את זה קר, והוא שואל אם מותר לו להכניס למיחם בתוך ב' שקיות, הוא בחור מתמיד שלמד הרבה, וביררנו את כל הסוגיא בנ"ט בר נ"ט פלאי פלאים, אינו בן יומו, ושאל אולי להכניס קצת סבון לעשות את הכלי פגום.

האם מותר לכעוס

והוא שאל אותי האם על פי הלכה מותר לו לכעוס על מי שהפליל אותו, אמרתי לו, תראה יקירי, אני לא יכול להגיד לך שאסור לך לכעוס, הרי אני חוזר מכאן הביתה לאשתי ולילדיי ואתה נשאר כאן, ואני לא יכול להוכיח אותך, דיברתי איתו באנגלית, ואמרתי לו קשה לי מאוד לחזק כשאני לא במצב שלך, ואני לא מרגיש שאני יכול לחזק אותך, אבל אמרתי לו שינסה לשנן המון אמונה, יגיד לעצמו כל הזמן: יש כאן אלוקים, אף אחד לא יכול לעשות לי כלום מבלעדי השם, שיחזור על אני מאמין הראשון, עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ואני חושב שאוטומטי כל החשבונות האלו יעלמו, הרי אף אחד לא הכניס אותו לכלא, כולם נוכלים אף אחד לא עושה כלום, יש רק את הקב"ה שעושה הכל, אף אחד לא יכול לא להרע ולא להיטיב, כמובן כל מי שהיה שליח ועשה את הרע הוא יקבל עונשו, אבל מי שמשנן אמונה שוב ושוב

מבקשים רק עליה במשכורת, זה משל יפה אבל לא מדברים אצלינו ככה, כי המשל הזה רק שובר את השומעים, ומה יש להם עכשיו לעשות, הם רק יודעים שבר"ה ויו"כ לא יבקשו על כסף כי הם כמו השיכור, אצלינו מדברים אחרת, כל אחד יגיד לרבש"ע: אני יודע רבש"ע ששברתי את החביות אבל מה אעשה רבוננו של עולם אני חייב העלאה במשכורת, אני לא רוצה לשבור כלום, אבל אני יודע שאני עמוק באדמה, ואני חייב לפרנס את הבית, יש תורה שלימה בליקוטי מוהר"ן נגד משלים ששוכרים סתם לבם של אנשים, אנחנו נבקש מהקב"ה פרנסה שיעלה לנו את המשכורת, ונזכה לשבת קודש מלא שמחה ואורה.

מהקב"ה מה שאנחנו צריכים, שמעתי השבוע ממישהו משל, שהיה אחד שהיה לו מרתף עם חביות יין מאוד יקרים, והוא שלח את הפועל שלו שירד להעלות לו איזה בקבוק יין יקר, ועובר כמה שעות והפועל לא עולה, הוא ירד למטה לבדוק, וראה שהוא שוכב שם שיכור כלוט, ועשה שם מהפכה מרוב שכרות, שבר שם חביות ובקבוקים, והוא שואל את הפועל מה עשית לי כאן, הפועל עונה לו, אם אתה לא מעלה לי את המשכורת אני לא עונה לך כלום ולא מדבר איתך, ואמר השבוע איזה בעל דרשן שאנחנו כולנו נראים ככה כמו השיכור הזה, משתכרים כל השנה ושוכרים את הכל ע"י החטאים והעונות, ומגיע ר"ה ויו"כ ואנחנו עוד מבקשים מהקב"ה שישפיע לנו עשירות,

מלוה מלכה מוצש"ק פ' ראה כ"ו אב תשפ"ג בקריה

- א גוטע וואך א גוטע וואך, כבר בירכנו השבוע חודש אלול, מתקרבים יותר ויותר לראש השנה, כולנו מתכוונים כבר להגיע לרבינו לראש השנה, רבינו אמר כולם צריכים לבוא אלי לראש השנה, כל הענין שלי הוא ר"ה, זה מתנה שקבלתי מהשי"ת ולא מהוריי, אף אחד אינו יודע מהו ר"ה רק אני יודע מהו ר"ה, ואני יכול לתקן את כולם.
 - אל תחשבו שרק עכשיו יש מניעות, גם בזמנו של רבינו בחיים חיותו היה אנשים שהיה להם קשה ואמרו לרבינו שקשה להם להגיע, ענה להם רבינו, מה אגיד לכם, יותר גדול מזה אין בנמצא, ואמרו לרבינו שצדיקים אחרים אומרים אחרת, אמר רבינו על זה, הרי יש כל כך הרבה קושיות עלי, יהיה עכשיו עוד קושיא, יהודי אחד אמר לרבינו שמאד קשה לו להגיע כי אין לו מקום נורמלי היכן להתפלל ויש לו בלבולים, אמר לו רבינו, כן להתפלל לא להתפלל, כן לאכול לא לאכול, כן לישון ולא לישון, העיקר תבוא אלי לראש השנה, ר' נחמן טולטשינער כבר כותב על זה שלא יחשבו שלא מתפללים באומן, כי רואים בחוש שהתפילות באומן מאוד מרוממות.
 - נתפלל כולנו שנזכה להגיע, כל אחד יכין דרכון וכרטיס טיסה ויבוא, הכי טוב זה מי שהכין כבר כסף לכך מתחילת השנה, וכך הוא לא צריך ללוות כסף, כי ללוות כסף זה משהו לא יפה צריך לדעת שמוהרא"ש היה מאוד נגד הלוואת כספים, רבינו אומר שמי שרוצה להיות ירא שמים צריך מאוד להיזהר מלעשות חובות.
- ואפשר לעשות הכל בלי חובות, אברך שאל אותי אם מותר לו ללוות כסף כי הוא חייב כסף לקנות תפילין לבן שלו, שאלתי אותו אם הוא לווה את הכסף מהבנק, אז הוא אמר שהוא הולך לגשת לאברכים לבקש הלוואה, אמרתי לו אתה יכול לגשת לאברכים האלו ולהגיד אותם מילים בלי להגיד 'הלוואה', תשאל אותם אם הם יכולים לעזור לך עם תפילין לבר מצוה של הבן שלך, זה לא בושה, למה שתשאר עבד שלהם עד שתשלם ההלוואה, אם תשלם, זה לא בושה להגיד אני אוסף כסף לכרטיס לאומן, הבושה הגדולה ביותר שלוקחים הלוואה ממישהו ולא מתייחסים, מי שחייב כסף במכולת ולא משלם הוא עבריין וזה בושה.
- מי שאוסף כסף לא צריך בכלל להתבייש, מי ששוכר דירה ולא משלם הוא צריך להתבייש, הוא מסכן גדול שמגיע הראשון לחודש ולא משלם, ואם אין לך כסף לך תבקש מאנשים, ואם אתה מתבייש לך הפצה, זה חכמה גדולה שמוהרא"ש עשה שלא צריך להתבייש עם צדקה, כי אתה כבר לא מקבל, אתה נותן לבן אדם ספר שיאיר לו את חייו.
- יש שיר של ר' יו"ט הערליך על מישהו שירד מהדרך ונהיה קצין גדול בצבא, ויום אחד התחיל להתעורר אצלו געגועים אחרי שהוא שמע את שיר כל נדרי, הוא בדיוק הגיע עם האוניה שלו לנמל, והשאיר את האוניה והלך אחרי הקול, עד שנזכר שזה כל נדרי, ונזכר שהוא יהודי, הוא השאיר את הכל מאחוריו, זרק את כל המדליות והשאיר את האוניה

מפני הסערה בחוץ, והוא נתן למלך קצת קש לישון שם, וקצת אוכל פשוט, והמלך החיה את עצמו וישן טוב, ויהי ממחרת ומחפשים את המלך, כל השרים הנכבדים נזכרו לחפש את המלך, ומצאו אותו על המיטה הכפרית אצל הכפרי בבית, הרי זה לא מכובד, לא אחזו מזה, צריך להכניס את המלך בארמון מכובד, אמר המלך לשרים, כשהיה הסערה כולכם ברחתם, ורק הכפרי הזה ריחם עלי, אני רוצה שרק הוא יכניס אותי לארמון ויחזיר לי את הכתר על הראש.

ומסיים בויואל משה: כמו כן יהיה בעקבתא דמשיחא, יהיה מבוול של מינות ואפיקורסות, ויכנס בכל הלבבות, ואף המכובדים ויראי השם יפגעו מזה, ורק פשוטי העם שאומרים תהלים בפשיטות יוכלו להתגונן, רק הם יביאו את הגאולה, וימליכו את המלך.

אנשים חושבים לעצמם, הרי מגיעים כעת הימים הנוראים, אנחנו לא יודעים כלום, לא מבינים בשמות הקדושים ובכוונות הנוראות שיש בכל המצוות והתפילות של הימים הבאים לקראתינו, צריכים לדעת שלא חייבים את השרים הנכבדים, אלא אנחנו הפשוטים עם התהלים יש בכוחינו להמליך את המלך, אומרים מזמור בתהלים ומאמינים בהקב"ה ומדברים להקב"ה, זה מקרב את הגאולה.

ידוע מהבעל שם הקדוש, שיש שני גאולות, יש גאולה פרטית ויש גאולה כללית, קרבה אל נפשי גאלה, גאולת הנפש, כל אחד יכול לגאול את עצמו עם מזמורי תהלים.

רבינו אומר מי שרוצה לזכות לתשובה שיגיד תהלים, לכן כולנו ניקח תהלים בימים אלו ונגיד כמה מזמורים בכל יום, זה משהו שכל אחד יכול לעשות, אנשים נשים וטף קטנים וגדולים, אברכים ובחורים, אולי בכל העולם זה נראה פשוט מדי, וצריך למדנות ועמקות, אבל אנחנו נלך עם הפשטות ונגיד מזמורי תהלים, מה טוב ומה נעים מי שיכול להגיד כל יום את הימים תהלים, ולסיים כל שבוע תהלים, ומי שלא יכול, יגיד מה שכן יכול, כמה מזמורים שהוא מסוגל.

ונהיה יהודי ירא שמים, והוא מסיים את השיר: איך נהיה דבר כזה ששיר אחד שינה את האדם ועשה אותו מאושר לכל חייו. אותו דבר זה עם הקונטרסים, אפשר לתת קונטרס אחד לבן אדם ולשנות לו את חייו כפשוטו וכמשמעו.

• ברוך השם שהילדים שגדלים היום בחדר, לא יודעים בכלל שיש כזה דבר בושה בהפצה, אנחנו עוד טעמנו מעץ הדעת, למדנו במוסדות אחרים שצחקו שם מברסלב, ואנחנו חושבים כל פעם מה יגידו עלינו ומה יחשבו עלינו, מי בכלל חושב ממך, הרי בין כה מדברים עליך, ובין כה חושבים שאתה משוגע שהגעת לברסלב, אם כבר אז לפחות תלך הפצה, ותרויח מזה.

• החכם עיניו בראשו והוא לא צריך ללוות כסף כי שמים כסף בצד מתחילת השנה, ואפשר לעשות תשלומים עם הסוכן נסיעות המדהים שנותן כאן לכל אחד תשלומים, אל תדאגו כלום על כסף, אתם תראו נסים גדולים, רבינו אמר לבוא אז צריך לבוא, רבינו אמר שהוא כבר דאג לכל אחד להוצאות הדרך.

• יש לנו היום יומא דהילולא רבתי, הרה"ק מסאטמאר, כ"ו אב, ולכן נלמד קצת מהספר הקדוש ויואל משה, במאמר ישוב ארץ ישראל, סימן ק"ן, הרב הקדוש מסאטמאר כותב כך:

• בליקוטי מוהר"ן מברסלב במשלים שלו בסימן ד' [הכוונה על הספר כוכבי אור], שהיה מלך שיצא עם השרים שלו ומשרתיו לצוד חיות, כך היה נהוג פעם אצל המלכים, נכנסו ליער לתפוס חיות, זה היה התחביב שלהם, ולפתע הגיעו עננים שחורים, והתחילו לרדת גשמים כבדים, כולם רצו וברחו והתחבאו, והשאירו את המלך לבד, המלך היה בסכנה וחיפש מקום שיגן עליו, ומצא שם איזה בקתה עם כפרי, לא היה שם דירה נורמלית ולא אוכל נורמלי ולא מיטה נורמלית, עם כל הבהמות וכו', והמלך דפק בדלת, והכפרי פותח ורואה את המלך, אז הוא אומר למלך, אני מאוד מתבייש במקום כאן, כי זה לא ראוי למלך, אבל המלך יכול להיכנס כאן ולהיות מוגן

העולם יפנו להקב"ה, הרי אנחנו לא נחרוש ונקצור ולא נחתוך את הדשא, הגויים ישארו לשרת אותנו.

שאלו אותי כאן בקריה אם לגזום יפה את הדשא מסביב לבית, אמרתי להם הרי הגוי אין לו מה לעשות בשבת וביום ראשון, יש לו יומיים שהוא משועמם, אז הוא לוקח את המכסחת דשא, ויושב על זה ונוסע הלך ושוב כל היום, אבל לנו יש שחרית מנחה מעריב וסעודות שבת, ומקרא משנה גמרא מדרש, ועדיף לתת כמה דולרים לגוי שיעשה את זה, כשמשיח יבוא וניסע לאומן לראש השנה, צריך להשאיר גויים שיסחבו את החבילות בבנין, אבל גם הגויים ידברו אל הקב"ה, כפי שכתוב כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ד', כולם ידבר אל ד' במקום לריב וללחום, כי ידעו שאף אחד לא אשם בכלום, הכל עושה הקב"ה.

וזה מה שכתוב בליקוטי מוהר"ן, לדבר אל ד' ולהבין שהוא עושה הכל, ואף שיש כאלו ששורפים ספרים, זה לא העסק שלנו, אנחנו נמשיך להתכונן לנסיעה לראש השנה, וכעת באלול זה זמן טוב לעבור על ספרי רבינו, ליקוטי מוהר"ן, שיחות הר"ן, חיי מוהר"ן, סיפורי מעשיות וספר המידות, אפילו רק הלשון בלבד בלי להבין, זה מזכך ומטהר את האדם, כל פעם שלומדים ליקוטי מוהר"ן מרגישים געגועים להקב"ה עם הרהורי תשובה.

יש אנשים שקוראים לעצמם חסידים, ויש להם שטריימל ובעקיטשע, וככל הנראה אפילו גרביים לבנות, ואולי אפילו ווסט לבן, אבל הם לא עוברים על הפרשה, אנחנו כבר בסוף שנה ולא עברו על הפרשה, ואם היו אנשים פשוטיים וכפריים, אבל הם היו מקשיבים לרבינו, ומכניסים את המלך בבית, וכל יום לומדים קצת, ביום ראשון עד שני וכו', הם היו מסיימים את כל התורה כולה.

מוהרא"ש כותב בשם צדיקים, שבוע שלא עוברים את הסדרה, רואים בשבוע לאחמ"כ את ההפסד, זה לא שוה לנסות את זה ולחכות

כשאנחנו עומדים ביום קדוש כזה ביארצייט של הרה"ק מסאטמאר, צריך לזכור את דבריו בויואל משה מהיהודים המתנהגים בפשטות, וגם מה שמביא אחרי זה בספרו משיחות הר"ן, שאף אחד לא ראה מה יהיה בעקבתא דמשיחא כמו מוהר"ן מברסלב.

ידוע שהגיע פעם אחד לבקר את הרב מסאטמאר, אדמו"ר גדול שהיה מהמתנגדים לברסלב, במקום ששם שורפים את ספרי רבינו רחמנא ליצלן ירחם השם, היום הם שורפים גם את הספר ויואל משה, כי כתוב שם שנשתכחה דרך הבעל שם טוב, אגב רבינו כבר אמר את זה, רבינו אומר שכל צדיק היה לו כח וקירב אנשים לרבש"ע, ולאחר פטירתו נעצר כוחו, ורבינו המשיך ואמר, אני אלמד אתכם דרך שישאר עד ביאת המשיח, כולם רואים את זה היום, כל העולם כולו וכל החיזוק שיש בעולם הכל מגיע מרבינו, נחזור לסיפור, הרב מסאטמאר ידע שהאדמו"ר ההוא הולך להגיע, אז הוא אמר להניח על השולחן את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, והאדמו"ר ההוא ראה את הספר אז הוא אמר להרב מסאטמאר, אצלינו לא השתמשו יותר בשולחן אם היה על זה פעם הספר ליקוטי מוהר"ן, והרב מסאטמאר ענה לו שאצלינו כן לומדים בספר הזה.

רבינו אמר שמי שילמד את הספר יהיה בעל תשובה, זה פותח את כל הגידים הסתומים, מה כבר כתוב בספר ליקוטי מוהר"ן, כתוב שם על תורה תפילה אמונה וקדושת הברית, שוב ושוב ושוב, מזכירים כל הזמן לאדם שיחזור להקב"ה ושלא יתייאש, שידבר עם הקב"ה.

אנשים שואלים מה יהיה כשמשיח יבוא, כמובן שנלך לארץ ישראל ויבנו בית המקדש, אבל השינוי הגדול שיהיה בעולם, יהיה זה שיהיה אויר של אמונה טהורה בעולם, ובמקום לפנות לפלוני ואלמוני בכל נושא ובעיה, ידעו כולם שרק הקב"ה עושה הכל, ולכל דבר יפנו אליו ויבקשו רק ממנו, ואף להבדיל אלף אלפי הבדלות, גם אומות

הגמרא לא אומרת מה קורה עם הנר שדלוק על ראשו וזה שהוא יכול לראות מסוף העולם ועד סופו, ענה הרה"ק, שזה לא מעניין בכלל, כי אם כרגע הוא לא לומד ולא יודע ללמוד, מה אכפת לנו איזה מופתים הוא עושה ומה הוא יודע לראות, כל עוד שיש לו תורה זה שווה משהו.

וזה מה שהצדיקים רצו להכניס בנו כל הזמן, שנלמד תורה עוד ועוד, והרי לנו יש דרך הלימוד איך ללמוד, לכן אנחנו מאוד מאושרים, אבל לפעמים אנחנו כבר מתרגלים לטוב ושוכחים, אנשים שואלים אותי למי אני מדבר כל מוצ"ש מהדרך הלימוד, הרי הציבור כאן יודע כבר, מה אני יעשה ששאלתי כאן כמה בחורים ואברכים ושאלתי מה למדו, וענו שעוד לא למדו, לכן אני יודע שאני יכול לדבר כרגע שוב מח"י פרקים משניות ומדפים גמרא, אם עבר יום שלם ולא פתחו ספר זה לא היכל הקודש, היכל הקודש זה לא חבורת חברים שפעם רצו להיות יראי השם, היכל הקודש נותן דרך לכל אחד ללמוד.

אני פתחתי בשבת קמפיין, וביקשתי מאנשים שיקחו לעצמם יעד, מסיימים השבוע גיטין ומתחילים מסכת קידושין, עוד מעט מסיימים חצי ש"ס, אני רוצה לפעול אצלי ואצלכם, שכל יום ילמדו דף גמרא, לכל הפחות בגירסא, יש לכל אחד ש"ס בבית, שיוציא את הגמרא ויגיד את הדף, מי שרוצה ללכת לשיעור אשריו ואשרי חלקו, ואם יש חברותא מה טוב ומה נעים, אבל חוץ מזה צריך שיהיה לכל אחד שיעור בגירסא, כי זה יחזיק מעמד כל הזמן, גם בעת שמחה ובימים עסוקים, עושים סיום הש"ס ענקי ויש שם עשרות אלפי איש, אבל מי מהם באמת סיים כל דף, בלי דרך הלימוד זה מאוד קשה לשרוד כל יום, שבת יו"ט וימי שמחה, ובכלל האנשים האלו יודעים שאם לא מבינים זה כלום, ולכן מסכתות שלימות הם לא לומדים ולא אומרים את המילים, אבל אנחנו יכולים ללמוד הכל.

הרה"ק השר שלום מבעלזא היה אומר, שמי שלומד כל יום דף גמרא לפני התפילה, באמצע

לראות את ההפסד, אף אחד לא רוצה לקבל דו"ח מהשוטר, או תאונת דרכים ח"ו, או שפתאום יתפוצץ לו גלגל, או לאבד את הטלפון או שישבר לו הדוד שמש, תקחו את הענין בתמימות ופשיטות, מחר יום ראשון כ"ו אב מתחילים לעבור על הסדרה, כל יום קצת.

- ביום של יארצייט מספרים עובדות של צדיק, ולכן צריך לספר לכל חסידי סאטמאר, שהרבי למד כל יום חומש רש"י, יום ראשון עד שני, ויום שני עד שלישי וכן הלאה, לא עבר יום שהוא לא למד חומש רש"י, הרב מסאטמאר אמר כל יום, את ה"יום תהלים" של יום זה, זה דברים שגם אנחנו יכולים לחקות, מוהרא"ש סיפר את זה, שכשהוא היה בחור הוא ראה שהרב מסאטמאר אמר כל יום, את היום תהלים.
- הרב מסאטמאר גם למד כל יום גמרא, אי אפשר היה להיכנס אליו לפני שחרית גם בפיקוח נפש, מה הוא עשה אז? הוא למד גמרא, וידוע אצל חסידי סאטמאר, שהוא למד בגירסא, הוא בעצמו אמר שכשהיה חתן ביום חופתו הוא אכל קע"ז [גבינה], שהכוונה שהוא למד כל מסכת בבא בתרא שיש בו קע"ז דף.
- חמי סיפר לי שהיו יכולים להציץ בחדרו של הרב מסאטמאר בביתו, וכשהיה ילד הוא הסתכל לראות מה עושה הרב מסאטמאר אחרי העבודות הקשות של ההקפות והתפילות בשמחת תורה, והוא ראה שהרבי פותח גמרא כמו בחור צעיר ומתחיל לעבור דף אחרי דף, זה עובדות של צדיק שצריכים לספר ביארצייט.
- מוהרא"ש אמר פעם שהרב מסאטמאר הקשה על הגמרא האומרת שלפני שתינוק נולד, נר דלוק על ראשו ורואה מסוף העולם ועד סופו ומלאך לומד איתו את כל התורה, וברגע שנולד הוא שוכח את כל התורה, ולכן ילד בוכה כשנולד, כי היה לו כל כך טוב, הוא למד מקרא משנה גמרא מדרש בבלי ירושלמי, והקשה הרב מסאטמאר למה

שמצאתי את מוהרא"ש ואת רבינו ראיתי שגם אני יכול ללמוד, אני פותח גמרא ומתחיל להגיד, יש כאן בחורים שהתחילו להגיד גמרא ולא ידעו מילה, לא הבינו כלום בגמרא, והיום הם כבר יודעים להגיד מאמרי חז"ל ולחדש חידושי תורה, וכל זה הגיע אך ורק מגירסא, מלהגיד גמרא בלי להבין, מתקיים בה כפשוטו דברי רבינו 'וממילא יבין', ואני לא מדבר על אברכים שכבר אומרים כמה שנים גמרא ומשניות, הם נהיים ממש בעלי ספר.

בן אדם שאומר כל יום ח"י פרקים משניות, לבד ממה שהוא יוצא מכל הלכלוך וההתמכרויות של העבירות, כפי שרבינו אמר לר' נתן על 'כך וכך', בנוסף לזה אם יעשה חשבון הוא יראה שכל חודש הוא מסיים ששה סדרי משנה, בתוך שנה הוא מסיים 12 פעם ששה סדרי משנה, בתוך שמונה וחצי שנה הוא סיים 101 פעמים כל ששה סדרי משנה, והוא כבר יודע להגיד משניות בעל פה, והוא נהיה ירא שמים וצדיק גדול.

ועל כולם תצאו לשפוך את הלב להקב"ה, איך ר' נתן התקרב לרבינו, היה סיפור ארוך, לא ניכנס לכל הפרטים, אבל זה היה במוצאי שבת, והוא היה מאוד שבור, ונכנס לבית כנסת נעול מהחלון, ובכה בדמעות שלישי, הוא עוד לא ידע על הסוד שאפשר לדבר עם הקב"ה, הוא לקח תהלים ואמר אשרי האיש שלא הלך בעצת רשעים ובכה בכיות נוראות, עד שנרדם וחלם שהוא עולה על סולם ונופל, עולה ונופל, ולמעלה הוא רואה יהודי, זה היה רבינו, אז הוא עוד לא ידע שזה רבינו, והיהודי אומר לו, נתן דראפע זיך און דערהאלט דיך, תחזיק בכל כוחותיך ואל תרפה, רק אחרי כמה שבועות כשהגיע שבוע של סליחות הוא ראה את ר' ליפא אומר כל יום סליחות מלא טעם, אנחנו מתחילים להגיד סליחות יום ראשון לפני ר"ה, וביום הראשון כולם בהתלהבות, אבל מהיום השני הכל כבר חוזר לעצמו, אבל ר' ליפא היה אומר בשיא ההתלהבות בכל הימים, ובפרט הוא ראה

השבוע זה גן עדן התחתון ובשבת קודש זה גן עדן העליון, אני לא יודע מה זה גן עדן תחתון ומה זה עליון, אבל ככה הצדיקים הקדושים אמרו וגילו, אי אפשר לתאר בכלל למה זוכים בלימוד התורה, אנשים מסתובבים כאן בעולם כל אחד עובר כאן קשיים נוראיים, וסוף סוף הוא סיים לסבול והוא עולה למעלה, ושואלים אותו אם הוא למד ש"ס, אם יענה שלא למד, ישאלו אותו אז מה עשית בעולם, סבלת כל כך הרבה סתם? לא היית יכול לעבור על הש"ס פעם אחת? לא צריך להבין כלום, היית יכול להגיד את המילים, תתחילו היום בלילה ש"ס כסדרן, מאימתי קורין את שמע בערבית.

• חסידים היו שומעים את ר' חייקל אחד מתלמידי רבינו, שבוכה בציון באומן ומבקש שכל בניו ונכדיו יסיימו את הש"ס, הוא היה אומר שם בציון: רבי הקדוש, אני בעצמי שמעתם ממכם, שמי שמסיים ש"ס, ממשיך על עצמו צלם אלוקים.

• היה צדיק גדול בירושלים ר' שלמ'קה זוויהלער, הוא השאיר את העיירה שלו, וברח לארץ ישראל, הוא הגיע בשקט אף אחד לא ידע מי זה, עד שיום אחד הגיע מישהו מהעיירה שלו וראה את הרבי שלו מסתובב ליד אנשים, ואז הוא גילה מי הצדיק הזה, ומאז התחילו להסתופף בצילו, מספרים עליו סיפורי מופת נוראיים.

• והצדיק הזה ר' שלמה היה אומר, שכל בוקר עד שהיהודי לא פותח את הגמרא יש לו פנים בצורת כלב, מישהו נכנס אליו פעם לפני הגמרא, והרבי צעק לגבאי יש כאן כלב, והגבאי חיפש את הכלב, והרבי אמר לו תסתכל עליו, הוא נראה כמו כלב, כל עוד שלא יודעים מדרך הלימוד אפשר מאוד להישבר מהסיפור הזה, אבל כשאנחנו כבר יודעים מדרך הלימוד רק נתחזק מזה.

• אני זוכר שכל פעם ששמעתי בתור בחור על מעלת לימוד התורה, רק נשברתי מזה, למה אני לא יכול לזכות לזה, הרי אני ראיתי את סבא שלי יום ולילה לומד ללא הרף, ולא הבנתי איך אפשר לעשות את זה, אבל אחרי

טוב את דברי רבינו, ומכל תורה יוכל לדבר שנים, רבינו סיפר לו עוד כמה דברים.

ואחרי זה רבינו לקח אותו לטייל והסביר לו את ענין ההתבודדות, כמה זה טוב כשמדברים עם הקב"ה, ואם אי אפשר לדבר, אז עושים התבודדות על זה לבד, ואומרים רבש"ע כל כך קשה לי לדבר איתך, אני נראה אברך חסידי ויש לי שטריימל אבל אני כל כך רחוק ממך.

יהודי לוקח את העצה של רבינו ומבקש על כל דבר, רבש"ע אני לא רוצה לחטוא, רבש"ע אני רוצה שמחה, רבש"ע אני רוצה שלום בית, רבש"ע אני רוצה כסף, רבש"ע אני רוצה ילדים, רבש"ע אני רוצה שידוך.

רבינו אמר שחודש אלול מסוגל לשידוך, הרי כל סוד השידוך הוא לחזור להקב"ה ולשוב אליו, כי רבינו אומר שאדם מאבד את השידוך שלו אם הוא לא שומר על עיניו ואם הוא פוגם בכרית, וגם אם הוא נשוי הוא מאבד את השלום בית, זה מאוד מפחיד, בן אדם שפוגם נהיה עצבני וחושב רק על אחרים, וכמה טוב לאחרים, ונהיה ממורמר מעצמו, ויש לזה עצה, ללמוד תורה וללכת להתפלל, להתבודד עם הקב"ה ולשוב בתשובה.

מוהרא"ש מספר שהרה"ק הרבי ר' זושא נטבע פעם בבוץ, ואמר להקב"ה, רבש"ע אני יודע למה הכנסת אותי לכאן, כדי שאשוב בתשובה, אבל אני לא יכול לשוב בתשובה כאן, זה מקום מלוכלך, תחזיר אותי הביתה ואני אשוב בתשובה, ככה צריך כל בחור לצעוק אל הקב"ה, רבש"ע אני יודע שאתה לא נותן לי את השידוך כי אני צריך לשוב בתשובה, אבל איך אני יכול לחזור בתשובה בתוך הזוהמא בלי שידוך, תביא לי שידוך ואני מבטיח לשוב בתשובה, וככה אברך יצעק להקב"ה, אתה תראה שכשיהיה לי שלום בית והכל ילך כשורה ויהיה לי הרחבת הדעת ופרנסה טובה, אני יחזור בתשובה, אני יודע שאין לי פרנסה כי פגמתי, אבל אני לא יכול לשוב בתשובה כי אין לי ראש לזה, אני חייב לכסות את הבנק ואת החובות.

לא צריך להיות משרי המלאכה לעצות אלו,

שבפיוטים של סוף סליחות עננו ד' עננו וכו' שכולם ממהרים ורצים, הוא אומר במתינות והשתוקקות, שאל ר' נתן את ר' ליפא איפה הוא מסתובב, אז הוא אמר שלא רחוק מכאן גר נכד של הבעל שם טוב, ואצלו העיקר הוא ראש השנה, ר' נתן נמשך מיד לצדיק ואז הוא ראה שרבינו היה היהודי בחלום.

יהודי ספרד מתחילים כבר השבוע להגיד סליחות, הייתי רואה את זה בתור בחור כשלויתי את סבא שלי במירון, הוא היה מעיר אותי ב2 בלילה, והלכנו ביחד לטבול במעיין בספסופה זה היה קר כשלג, אף אחד לא הסתכל עליו, אני זכיתי לשמש אותו, עד שמישהו עצר לקחת אותנו... הוא היה הרבה פעמים גם טובל את בגדיו במקוה, עבודות קשות של צדיקים קודמים, אני לא יודע איך הוא עשה את זה, היינו צריכים להחזיק כמה מקלות ואבנים, אם אנחנו פוגשים חיות באמצע הדרך שנוכל לזרוק עליהם שלא יעשו לנו כלום, וסוף סוף הגענו חזרה לציון הקדוש במירון, ואז אני רואה מחזה מדהים, יהודים אומרים סליחות בלב נשבר ובככי, והייתי בטוח עד אז שרק אני היהודי... ואני רואה אנשים פשוטים עם שיא התמימות, שרים את הפיוט חטאנו לפניך, אמרתי לעצמי אני רק רוצה להישאר שם, להתפלל כמוהם.

אחרי שר' נתן כבר הגיע לרבינו וראה שזה הצדיק שהיה בחלום, עדיין חשב לעצמו אולי רבינו עם הארץ, ר' נתן הרי היה תלמיד חכם עצום, מיד רבינו תפס את מחשבתו ואמר לו, אני רוצה לספר לך סיפור, כשהרה"ק ר' מעכיל מזלאטשוב התקרב לבעל שם טוב אז הוא חשב לעצמו אולי הבעשטה"ק עם הארץ, מיד אחז הבעל שם הקדוש בידי של ר' מעכיל ואמר לו, מעכעלע אתה עם הארץ? הוא מיד ראה שכאן רואים הכל, ר' נתן שמע את זה הוא הבין שהוא שקוף הרבי קורא הכל.

הרבי גם סיפר לו שלבעל התניא היה תלמיד, ר' אהרן מסטראשעלע שהיה אומר שנים רבות דברי תורה, על תורה אחת ששמע מרבו, ר' נתן הבין שזה מיועד בשבילו, שהוא ישמע

זה לא פלא שקרה מה שקרה.

מוהרא"ש היה מספר שהיה יהודי שהיה קם כל בוקר, נוטל ידים הולך למקוה והתפלל ותיקין, סיים את השיעורים שלו, מקרא משנה גמרא מדרש ועין יעקב ופת שחרית, הלך הביתה ודיבר קצת עם אשתו, ואחרי זה הלך לים ושם כמה מצודות של דגים, והוא ישב עם המשניות שלו, עבר שם יהודי ושאל אותו מה אתה עושה כאן, אז הוא אמר שבדיוק זה מה שעושה, כל כמה דקות יוצא איזה דג, ואחרי שהוא מרויח עשרים דגים הוא הולך הביתה, ושואל אותו היהודי למה אתה לא שם הרבה יותר מצודות, כי בזמן הזה שאתה תופס עשרים דגים, הוא יכול לתפוס ארבעים, שואל אותו היהודי ומה יקרה אז, עונה לו העובר אורח, שאז הוא יכול לקנות מצודה יותר יקרה ויתפוס יותר דגים, ומה יקרה אז, אז הוא יקנה ספינה קטנה ויתפוס אלפי דגים בעומק המים, ומה יקרה אז, אז יקח עובדים שהם יעבדו, ומה יקרה אז, הוא עונה לו אז תוכל לשבת ליד הים עם משניות ולא תצטרך לעבוד קשה, אז היהודי עונה, הרי זה בדיוק מה שאני עושה עכשיו, יושב ליד הים עם משניות, יהודים משקיעים את החיים שלהם ואת התורה והתפילה שלהם, ואת המשפחה שלהם, כי הם הולכים להקים עסק ולעשות הרבה כסף... כל מי שעושה כסף על חשבון תורה ותפילה, מפסידים, בדוק ומנוסה.

כולנו נוסעים לרבינו לראש השנה, ומי שישאל למה? התשובה היא ככה. כמו שילדים עונים, למה? ככה! כי רבינו אמר לבוא, בלי משלים ובלי הסברים, על כל התירוצים יש מה להשיב, אנחנו נוסעים כי ככה רבינו אמר לנו, שנבוא אליו.

אשרינו מה טוב חלקינו שזכינו להתקרב לרבינו, אומן ראש השנה.

אפשר להיות איש כפרי פשוט, ולהכניס את המלך בבית שלנו, קצת חומש קצת גמרא וקצת משניות וקצת תפילה והתבודדות, אין יותר יפה מתמימות ופשיטות, רבינו אמר איי איי פראסטאק שהוא זכה למדריגות שלו רק בזכות הפראסטאק, הפשיטות, מי שהוא למדן לא מביין מה יש בנטילת ידים כל בוקר, אבל יהודי שמתנהג בפשיטות יודע שאם כתוב בזוה"ק שלא יורדים מהמיטה קודם נטילת ידים, אז מכינים בלילה הכל ומתנהגים ככה בפשיטות.

וככה נעשה לילדים שלנו, גם אם אנחנו מאוד ממהרים בבוקר, אבל אם נעיר את הילדים וניטול איתם ידיים ונגיד איתם מודה אני זה יותר חשוב מהחברותא בבוקר, אני מדבר במקרה שהאשה לא יכולה לעשות את זה בבוקר, כי אין משהו חשוב יותר מחינוך הילדים, שיגידו איתם מודה אני, צריך שיהיה זכות שיהיה לכם אשה כשרה שחשוב אצלה תמימות ופשיטות ושהיא תעשה את זה.

אני רואה שיושנים כאן טוב, אני כבר נראה כמו אדמור שמדבר ויושנים אצלו ומגיעים לחזק אותו.

אצל ר' נתן היה תיקון חצות מהדברים החשובים ביותר, אבל הוא לא הלך לישון מוקדם, כי הוא חיכה שהילדים שלו יחזרו מהחדר, ויכול לקרוא איתם קר"ש, ולהגיד איתם ברכות, כי חינוך הבנים חשוב יותר מהכל.

דיברנו על זה בסעודה שלישית, שאברכים מספרים שהתחילו איזה עסק, וסוף סוף מתחילים להרויח משהו, ופתאום קורה איזה נזק וכל הרויח הלך, ושאלתי אותם על חשבון מה הם עבדו, האם על חשבון של שחרית או מנחה או חשבון אשתו וילדיו, האברכים אומרים שבהתחלה כשמסקיעים בעסק זה על חשבון הכל, גם התפילות וגם הבית, ולכן